

Sygn. akt III AUz 352/20

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Daria Stanek

Sędziowie: SA Alicja Podlewska

SA Lucyna Ramlo

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2020r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy G. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

o zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek zażalenia wnioskodawcy G. P.

na postanowienie

Sądu Okręgowego w Elblągu- IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 1 czerwca 2020 r., sygn. akt IV U 497/20

postanawia:

1/ przywrócić G. P. termin do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 1 czerwca 2020r.;

2/ uchylić zaskarżone postanowienie.

SSA Daria Stanek SSA Lucyna Ramlo SSA Alicja Podlewska

III AUz 352/20

UZASADNIENIE

Odwołaniem z dnia 1 lutego 2020r. G. P. zaskarżyła decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 30 grudnia 2019r., którą organ rentowy zobowiązał skarżącą do zwrotu świadczenia w kwocie 17.828 zł. W treści odwołania skarżąca zawarła wniosek o przywrócenie terminu do jego wniesienia wskazując, że w styczniu 2020r. całą swoją uwagę skierowała w stronę ciężko chorego męża, który zmarł 27 stycznia 2020r. Powyższe odwołanie skarżąca nadała w Urzędzie Pocztowym w dniu 6 lutego 2020r.

Pozwany organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania wskazując, że zaskarżona decyzja została doręczona skarżącej w dniu 2 stycznia 2020r. i skarżąca odwołując się dopiero w dniu 6 lutego 2020r., uchybiła terminowi do złożenia odwołania, jak również nie wykazała, że przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Elblągu odrzucił odwołanie ubezpieczonej. Powołał się na fakt wniesienia odwołania po upływie terminu wskazując, że uchybienie terminowi nie nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonej.

Postanowienie, wraz z pouczeniem o możliwości jego zaskarżenia, zostało doręczone ubezpieczonej w dniu 8 czerwca 2020 r. Sporządzone na wniosek ubezpieczonej uzasadnienie postanowienia, wraz z pouczeniem o możliwości jego zaskarżenia, zostało doręczone ubezpieczonej w dniu 30 czerwca 2020 r. Postanowienie zostało zaskarżone w całości przez ubezpieczoną zażaleniem w dniu 8 lipca 2020 r.

Zaskarżonemu orzeczeniu ubezpieczona zarzuciła błędne uznanie, że uchybiła ona terminowi do złożenia odwołania z zawinionych przez nią przyczyn. Ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez przywrócenie jej terminu do wniesienia odwołania, a także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu zaświadczenia Zakładu (...) celem wykazania, że w dniu 30 stycznia 2020 r. odbył się pogrzeb męża ubezpieczonej. Ubezpieczona wniosła również o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia ubezpieczona wskazała na swój wiek – 83 lata oraz fakt sprawowania opieki nad ciężko chorym i umierającym mężem w momencie otrzymania decyzji. Poinformowała o śmierci męża w dniu 27 stycznia 2020 r. i ceremonii pogrzebowej w dniu 30 stycznia 2020 r. Śmierć męża wpłynęła na G. P. tak bardzo, że miała trudności ze sporządzeniem treści odwołania. Bez wpływu na rozstrzygnięcie Sądu powinien pozostać fakt rozpoczęcia sporządzania odwołania w dniu 1 lutego 2020 r. Do zażalenia ubezpieczona dołączyła zaświadczenie Zakładu (...) o odbytej w dniu 30 stycznia 2020 r. ceremonii pogrzebowej W. P..

W aktach sprawy znajduje się oświadczenie G. P., że w dniu 8 lipca 2020 r. ubezpieczona wyszła ze szpitala rejonowego w M. i od razu wysłała pismo, które stanowi wniosek o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 1 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniosek ubezpieczonej o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 1 czerwca 2020 r. zasługiwał na uwzględnienie.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 1 czerwca 2020 r. zasługiwało na uwzględnienie, co skutkowało jego uchyleniem.

Zgodnie z art. 168 § 1 k. p. c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Jednocześnie, jak wskazuje § 2 powołanego przepisu jeżeli uchybienie terminowi nie pociąga za sobą ujemnych dla strony skutków procesowych, przywrócenie nie jest dopuszczalne. Przepis ten zawiera dwa pierwsze warunki dopuszczalności przywrócenia uchybionego terminu: brak winy w uchybieniu terminowi czynności procesowej oraz powstanie ujemnych skutków procesowych dla stron. O braku winy strony można mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy (post. SN z 9.1.2012 r., II UZ 46/11, Legalis). Rozpoznając wniosek o przywrócenie terminu, sąd w celu dokonania oceny, czy uchybienie terminowi nastąpiło z winy strony, powinien brać pod uwagę wszystkie ustalone w sprawie okoliczności (zob. post. SN z 22.7.1999 r., I PKN 273/99, Legalis). W postępowaniu tym sąd ocenia zebrany materiał według reguł określonych w art. 233 § 1 KPC (zob. post. SN z 6.5.1999 r., I PKN 184/99, Legalis).

W niniejszej sprawie G. P. dwukrotnie uchybiła terminowi: przy wniesieniu odwołania od decyzji z dnia 30 grudnia 2019 r., a także przy wniesieniu zażalenia na postanowienie z dnia 1 czerwca 2020 r. W pierwszym przypadku, co stanowiło podstawę odrzucenia odwołania przez Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem z 1 czerwca 2020 r., ubezpieczona uchybiła terminowi, gdyż odwołanie złożyła w dniu 6 lutego 2020 r., a termin do dokonania tej czynności

upłynął w dniu 3 lutego. Do wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie z 1 czerwca 2020 r. termin upłynął natomiast w dniu 7 lipca 2020 r., a ubezpieczona złożyła zażalenie w dniu 8 lipca 2020. W obu przypadkach należało ustalić przyczynę uchybienia terminowi, w tym kwestię winy lub jej braku.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje na dwa bezpośrednie źródła uchybienia terminowi: śmierć męża ubezpieczonej w dniu 27 stycznia 2020 r. oraz ceremonia pogrzebowa w dniu 30 stycznia 2020 r. oraz pobyt ubezpieczonej w szpitalu od 3 lipca 2020 r. do 8 lipca 2020 r. Dołączone do zażalenia oświadczenie Zakładu (...) o odbytej w dniu 30 stycznia 2020 r. ceremonii pogrzebowej W. P. uzasadnia kilkudniowe, a zatem nieznaczne opóźnienie wniesienia przez ubezpieczoną odwołania z dnia 1 lutego 2020 r. Pobyt ubezpieczonej w szpitalu w dniach: 3 lipca 2020 r. – 8 lipca 2020 r. udowodniony przedłożoną przez ubezpieczoną kartą informacyjną leczenia szpitalnego stanowi z kolei bezpośrednią przyczynę niewywiązania się ubezpieczonej z obowiązku wniesienia zażalenia do dnia 7 lipca 2020 r., który to obowiązek ubezpieczona wykonała niezwłocznie po wyjściu ze szpitala, jeszcze w dniu 8 lipca 2020 r. Uchybienie to jest nie tylko nieznaczne, ale również bez winy ubezpieczonej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 168 § 1 k. p. c. postanowił przywrócić terminu, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O uchyleniu zaskarżonego postanowienia Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 2 sentencji postanowienia na zasadzie art. 386 §1 k. p. c. w zw. z art. 397 §2 k. p. c. Ubezpieczona wykazała brak winy uchybienia terminowi do wniesienia odwołania, który Sąd Okręgowy rozstrzygając niniejszą sprawę w I instancji powinien uwzględnić.

SSA Daria Stanek SSA Lucyna Ramlo SSA Alicja Podlewska